

Katja Mater

What We See And What We Know

13.10—8.12.2013

Vaak begint kunst met de behoefte iets zichtbaar te maken dat anders geheel of gedeeltelijk onzichtbaar blijft — wonderlijke details, complexe structuren en aspecten van de werkelijkheid die buiten het bereik van onze natuurlijke waarneming vallen. Het laatste is ook een belangrijk vertrekpunt voor Katja Mater; terwijl ze de poëzie van het moment probeert te vangen, legt ze de schoonheid van basale natuurkundige wetten bloot.

I

Site-Specific Density Drawings 23/08/13, Maastricht, 2013
5 instant-films, 4x5 inch, op een geschilderde muur en vloer

Bij de instant-fotografie — zoals bij de Polaroid camera — valt het moment van belichting met dat van ontwikkeling (bijna) samen; net als bij de schilderkunst worden de kleuren en tinten ter plekke gemengd. Belicht je meerdere keren hetzelfde vlak, dan kun je op deze wijze lagen aanbrengen in een foto. Dat is dan ook precies wat Katja Mater in haar *Site-Specific Density Drawings* doet. Het basisprincipe van dit werk is vrij simpel: ze schildert de witte muur en vloer in de tentoonstellingsruimte eerst vlak voor vlak zwart en vervolgens weer wit. De stadia fotografeert zij en legt daarbij verschillende 'momentopnames' over elkaar heen door met meervoudige belichting te werken. Er ontstaan gelaagde beelden, twee op weg naar zwart, twee op weg terug naar wit. En omdat aan het einde alleen de witte muur blijft, documenteert één enkele, eenmalig belichte foto de geheel zwart geverfde muur. De beelden zijn net zo goed herinnering en documentatie van dit proces als iets geheel nieuws: 'schilderijen' zoals we die anders nooit hadden gezien.

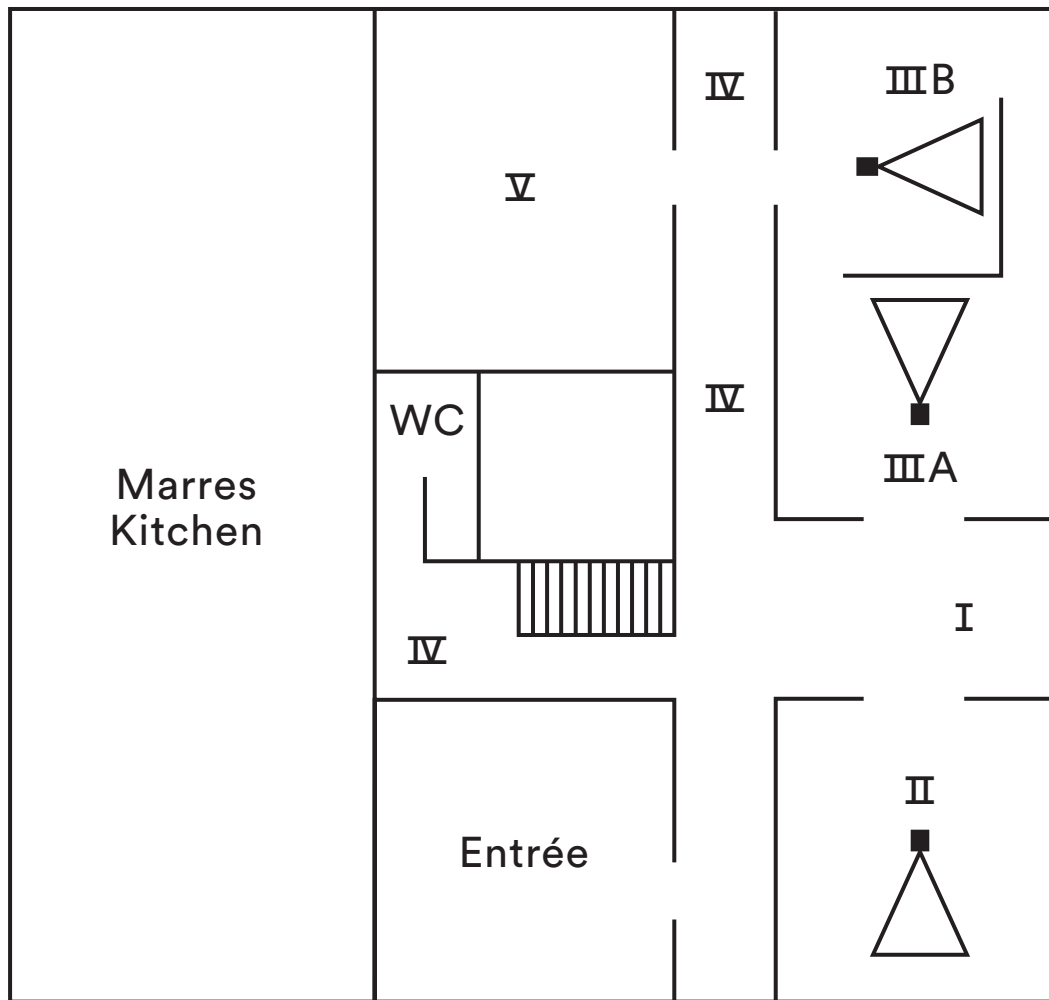

II

Composition of Light, 2013
16mm film, 04'27" loop

Wit licht valt niet op. Het is zo normaal dat we doorgaans niet doorhebben hoe het onze waarneming en werkelijkheid kleurt. Laat je wit licht echter door een prisma vallen, dan verschijnen opeens alle kleuren van de regenboog: rood, oranje, geel, groen, blauw en indigo. Dit wonderlijke fenomeen ligt besloten in onze alledaagse realiteit. Voor

Begane grond

Composition of Light bouwde Mater een apparaat waarmee zij de kleuren, ontstaan door de breking van licht, gescheiden van elkaar op de wand kan projecteren. Vervolgens heeft zij deze gefilmd en daarbij telkens dezelfde filmstrook belicht zodat de kleuren in de projectie — het eindresultaat — weer naast elkaar verschijnen. Uit de ingrediënten van doodgewoon licht ontstaat een nieuwe compositie.

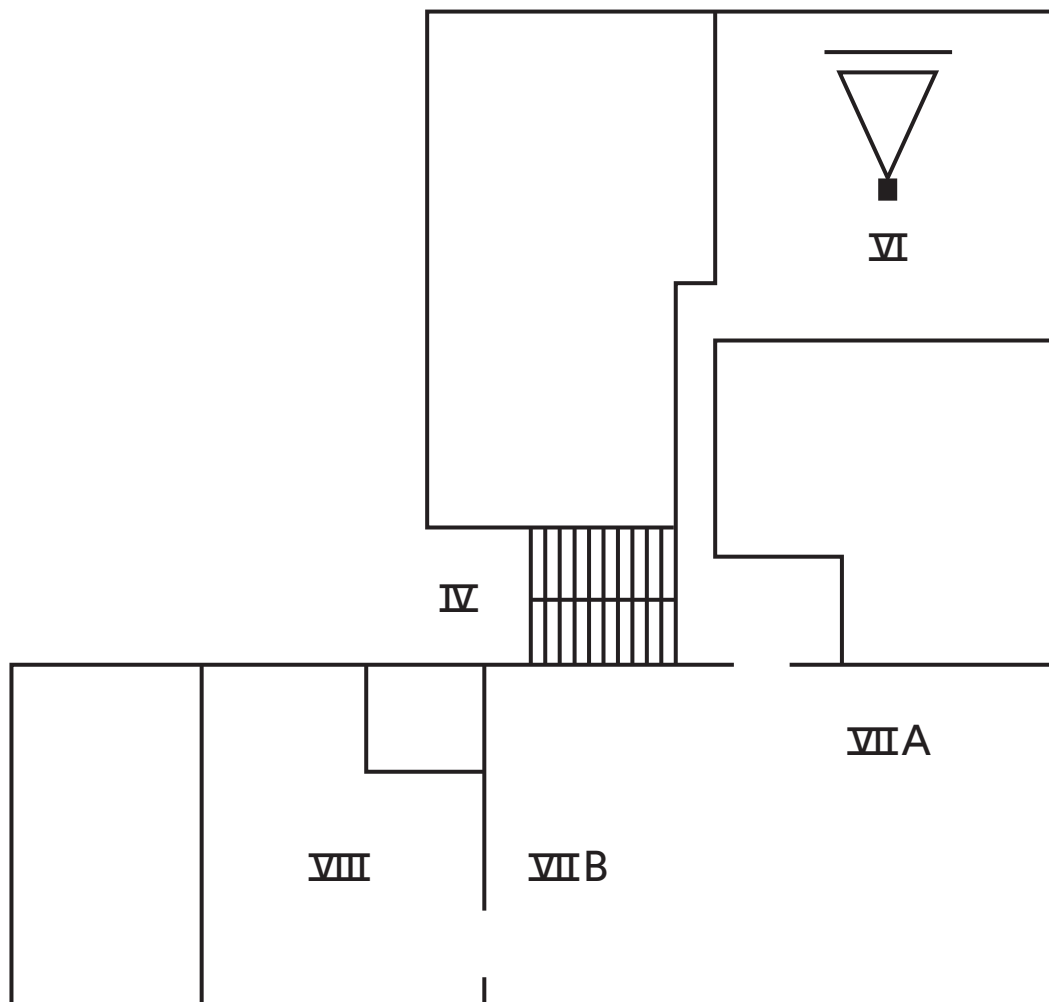

III A

Searching for White, 2009
16 mm film,
2'25" loop

Door gebruik te maken van een kleurenwiel poogt Mater de spectrumkleuren met elkaar te laten versmelten tot wit. Het kleurenwiel berust op een eenvoudig principe: hoe sneller je het wiel draait des te minder is het menselijk oog in staat de kleuren van elkaar te onderscheiden — er verschijnt, als de kleuren

Bovenverdieping

de juiste verhouding hebben, een witte cirkel. In een soort proces van trial-and-error probeert Mater achter de juiste kleurverhouding te komen die dit zal bewerkstelligen. Het begint met een imperfect kleurenwiel op een muur, gefilmd met een camera die om haar eigen as draait zodat de kleuren zich in de opname vermengen. Op een gegeven moment loopt Mater het beeld in, alleen zichtbaar als een zwarte stip, om de kleurverhoudingen aan te passen. De mengkleur verschuift langzaam van geel via groen naar blauw, tot de cirkel uiteindelijk (bijna) wit wordt.

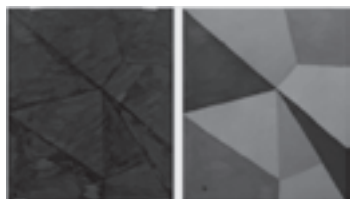

III B

38 Colour Wheels on Black and White Slides, 2009
Projectie van 35-mm-dia's, zwart-wit

Zwart-wit-fotografie is gebaseerd op een gradiëntstelsel; elke kleur moet — volgens de logica van contrast en belichting — in een grijsint worden vertaald om weergegeven te kunnen worden. Eenzelfde principe wordt ook

toegepast in de diaserie *38 Colour Wheels on Black and White Slides*, waarbij de kleuren van Maters handgemaakte kleurenwielen gaan corresponderen met verschillende grijze schakeringen. Hier verwijst de kunstenaar met een knipoog naar de zogenaamde 'objectiviteit' van fotografie; deze is geen zuivere registratie van wat we zien, maar een manier om de werkelijkheid te duiden.

IV

Density Drawings, 2010–2011
Tweeluiken, elk bestaande uit één tekening en één C-print

De eerder getoonde *Site-Specific Density Drawings* berusten op het principe van Katja Maters *Density Drawings*, waarbij de camera tot een soort tekeninstrument wordt. Met inkt, stift, krijt of verf kleurt Mater vlakken in tot er sprake is van één monochroom beeldoppervlak. De kleur van het papier mengt hierbij met de kleur van het gebruikte tekenmateriaal. Ondertussen fotografeert ze de verschillende stadia door telkens hetzelfde negatief te belichten. Hoe vaker belicht, des te donkerder of verzadigder het vlak. Het resultaat zijn twee 'schilderijen': het gelaagde fotografische beeld en het monochrome schildersvlak, waarbij in het midden blijft wat nu eigenlijk het eindproduct is en wat louter als documentatie dient.

V

Time Passing Objects,
2010–2012
C-prints en objecten van
papier en karton

Fotografie betekent in de tijd te reizen:
terug naar een moment dat niet meer is.

Of naar meerdere momenten tegelijk, als je zoals Katja Mater verschillende tijdstippen op elkaar stapelt. In *Time Passing Objects* beschildert zij driedimensionale objecten van papier en karton. Omdat de aangebrachte verf steeds zwaarder gaat wegen, worden de objecten steeds instabieler en zakken een beetje ineen. Ook beweegt het object bij elke nieuwe laag verf. Dit leidt tijdens de meervoudige belichting tot verschuivingen, wat nieuwe gradaties en nieuwe tinten in het fotografische beeld tot gevolg heeft. Het toeval krijgt op deze wijze een eigen rol toebedeeld; er ontstaan vormen van fragiele schoonheid, kwetsbaar als sneeuwkrystallen op een raam of voetafdrukken in het zand.

VI

Motion Drawing,
2013
35 mm film,
01'49" loop

In deze film vertaalt Katja Mater het principe van de *Density Drawings* naar bewegende beelden, naar het domein van de (animatie) film. Eigenlijk zijn de *Density Drawings* al een vorm van 'animatie' — iets dat in dit werk expliciet aan de orde wordt gesteld. Schilderkunst is eigenlijk altijd een vorm van 'bewegend beeld', gezien het proces van stapsgewijze beeldopbouw. In de film beweegt Mater een camera langs beschilderde papieren stroken waarbij de films net als in de fotografische versie meerdere keren wordt belicht.

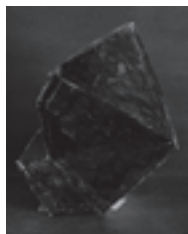

VIIA

Interior A-H, 2013
Installatie bestaande
uit een houten ruimte
en een serie C-prints

Door acht gaten in de muren fotografeerde Mater de binnenkant van een zelfgebouwde houten ruimte, waarbij ze het interieur stapsgewijs van blauw naar zwart schilderde. Door gebruik te maken van verschillende

camerastandpunten ontstaat een vreemde impressie van de ruimte die lijkt te zweven tussen een driedimensionale werkelijkheid en een tweedimensionale representatie ervan. De zichtbare gaten, architectonische lijnen en hoeken zijn de enige elementen die het beeld in de pre-fotografische werkelijkheid verankeren en verwijzen naar de nu geheel zwarte begaanbare houten constructie in de tentoonstellingszaal.

VII B

Residuum, 2010
C-print

Residuum verwijst naar Katja Maters serie *Objects*. De foto die hier gepresenteerd wordt is een enkele opname van een beschilderd object dat ze voor deze serie gebruikte. Het gefotografeerde object is helemaal zwart, net als de achtergrond. De opname documenteert de staat van het papieren object aan het einde van het proces.

VIII

Folded Variations 04,
2013
5 gevouwen C-prints

Een foto verbeeldt niet alleen iets, het is ook iets: bijvoorbeeld een stuk papier dat je kunt verscheuren, verfrommelen of opvouwen. De *Folded Variations*-serie toont papieren objecten die Mater heeft beschilderd en door middel van meervoudige belichting op één negatief heeft gedocumenteerd. Door de foto's op verschillende manieren te vouwen, ontstaan weer nieuwe 'objecten' die de vorm van de voorwerpen in de voorstelling veranderen en deze een nieuwe, letterlijke diepte geven.

Colofon:
Alle beelden © Katja Mater
Ontwerp: Lucie Pindat, Vandejong
Tekst: Jennifer Steetskamp
Redactie: Valentijn Byvanck
Guus van Engelsehoven
Vertaling: Guus van Engelsehoven
Druk: Lecturis

Marres
Huis voor Hedendaagse Cultuur
Capucijnenstraat 98
6211 RT Maastricht
+31(0)43 3270 207
info@marres.org
www.marres.org

Studies

Beelden van Katja Mater's vier meest recente werken, met een selectie van voorstudies, tekeningen en foto's.

1

Site-Specific Density Drawings
23/08/13, Maastricht, 2013

2

Density Drawing Film
(tijdelijke titel), 2013

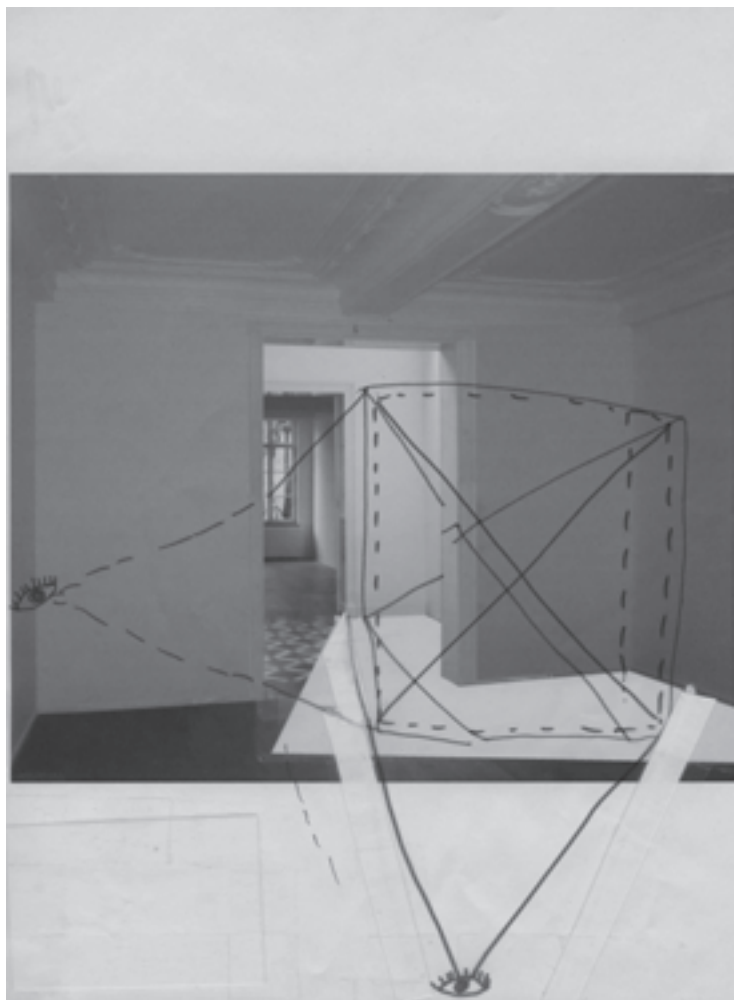
3

Composition of Light, 2013

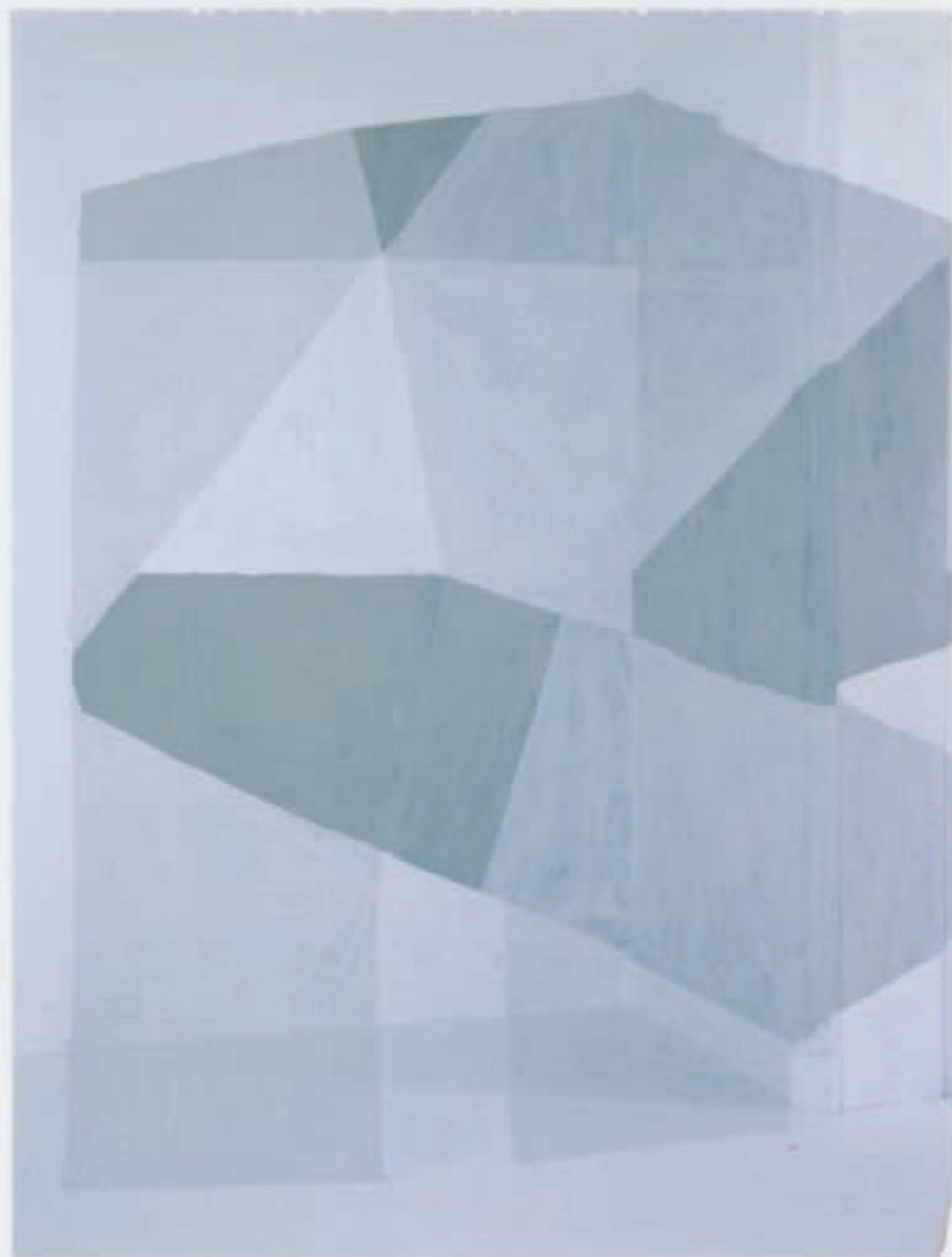
4

Interior A-H, 2013

1

3

